
Avtalspension SAF- LO och Livsarbetstidspension

Försäkringsvillkor 2019:1

Dessa villkor gäller för försäkringsavtal som ingåtts före 1 januari 2014. För Livsarbetstidspension fondförsäkring gäller dessa villkor även för försäkringsavtal som ingåtts såväl före som efter detta datum.

Innehållsförteckning

Allmänna villkor.....	3
1. I Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension kan följande försäkringar ingå	3
2. Behörighet att teckna försäkring	3
3. Ikraftträdande av avtal och inträde av försäkringsskydd.....	3
4. Uppsägning av avtal och upphörande av försäkringsskydd	3
5. Handelsbanken Livs rätt att ändra försäkringsavtal	3
6. Hälsoprövning.....	4
7. Premie och premiebetalning.....	4
8. Förvaltning av försäkringskapitalet.....	4
9. Villkorad återbäring	5
10. Äganderätt samt rätt att ändra eller på annat sätt förfoga över försäkringen.....	6
11. Ändringsrätt vid inträffad familjehändelse.....	6
12. Återköp	6
13. Flytt av försäkringskapital.....	6
14. Begränsningar i försäkringens giltighet	6
15. Avgifter	7
16. Åtgärder för utbetalning	7
17. Tidpunkt och sätt för utbetalning	7
18. Räntebestämmelser vid utbetalning	7
19. Förmånstagare.....	8
20. Avkastningsskatt	8
21. Preskription.....	9
22. Ansvar för felaktiga och försenade meddelanden	9
23. Ansvarsbegränsning	9
24. Information till den försäkrade.....	9
25. Behandling av personuppgifter	9
26. Skaderegistrering	10
Produktvillkor.....	11
Ordförklaringar.....	16
Kundklagomål i Handelsbanken Liv	17
Handelsbanken Liv	

Allmänna villkor

Försäkringsgivare är Handelsbanken Liv Försäkringsaktiebolag med organisationsnummer 516401-8284 och med säte i Stockholm. Dessa villkor gäller för de försäkringsåtaganden Handelsbanken tillhandahåller i form av Avtalspension SAF-LO och även för Livsarbetstidspension om sådan försäkring tecknats som tillägg till Avtalspension SAF-LO.

Avtalspension SAF-LO bygger på överenskommelser mellan kollektivavtalsparterna Svenskt Näringsliv och LO. Livsarbetstidspension bygger på överenskommelser mellan förbundsparterna. Parterna i dessa pensionsavtal nedan kallat kollektivavtalsparterna.

En särskild nämnd, nedan kallad Pensionsnämnden, svarar för tolkningen av de bestämmelser som gäller för Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension. Pensionsnämnden består av representanter för kollektivavtalsparterna Svenskt Näringsliv och LO.

Fora AB, i fortsättningen kallat Fora, är valcentral och handhar på Handelsbanken Livs uppdrag vidarebefordran av premier till Handelsbanken Liv, flytt av försäkringskapital, administration av förmånstagarförordnande, hälsoprövning av återbetalningsskydd samt inhämta uppgifter för skadereglering vid dödsfall.

Livsarbetstidspension tecknas som en separat försäkring, även vid flytt men följer i övrigt de val som görs för Avtalspension SAF-LO till exempel vad gäller förmånstagarförordnande.

Avtal om enskilt försäkring grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnat Handelsbanken Liv eller Fora. Om någon uppgift är oriktig eller ofullständig, gäller bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal. Handelsbanken Liv har rätt att på sådan grund säga upp enskilt försäkringsavtal.

Utöver dessa villkor gäller vidare lagen om försäkringsavtal eller allmän svensk lag i övrigt. Dessutom kan innehållet i kollektivavtalet få betydelse för tillämpningen av försäkringsavtalet.

1. I Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension kan följande försäkringar ingå

Försäkring som kan nytecknas enligt dessa villkor är:

- Livsarbetstidspension- förvaltning i fonder
- Livsarbetstidspension med återbetalningsskydd-förvaltning i fonder

Försäkring som inte längre kan nytecknas enligt dessa villkor är:

- Ålderspension – förvaltning med garanterad ränta
- Ålderspension – förvaltning i fonder
- Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning med garanterad ränta

- Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning i fonder
- Livsarbetstidspension- förvaltning med garanterad ränta
- Livsarbetstidspension med återbetalningsskydd-förvaltning med garanterad ränta

2. Behörighet att teckna försäkring

Avtalspension SAF- LO och Livsarbetstidspension kan tecknas i Handelsbanken Liv av den som arbetar hos arbetsgivare som tecknat tjänstepensionsavtalet Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension och som i övrigt uppfyller de krav som pensionsavtalet ställer för pensionsval. Försäkringen tecknas med arbetsgivaren som försäkringstagare och den anställde som försäkrad.

3. Ikraftträdande av avtal och inträde av försäkringsskydd

Försäkringsavtalet börjar gälla när Handelsbanken Liv har fått besked om den försäkrades val från Fora om att anställd ska omfattas av försäkring hos Handelsbanken Liv. Försäkringsskyddet inträder när Fora meddelat Handelsbanken Liv om den försäkrades val under förutsättning att premien eller försäkringskapitalet därefter överförs till bolaget.

4. Uppsägning av avtal och upphörande av försäkringsskydd

Försäkringsavtalet och försäkringsskyddet upphör vid försäkringstidens slut, det vill säga när försäkringen är slututbetald, om inget annat anges i försäkringsbeskedet eller när försäkringen sägs upp.

När uppsägning av ett försäkringsavtal från Handelsbanken Livs sida fått verkan medför uppsägning att försäkringen kan nedsättas enligt punkt 14.

Vid flytt av försäkringskapital upphör försäkringen senast att gälla när kapitalet har överförts till den mottagande försäkringsgivaren.

5. Handelsbanken Livs rätt att ändra försäkringsavtal

Handelsbanken Liv har rätt att under försäkringstiden ändra villkor för försäkringsavtalet om det behövs på grund av avtalets art eller annan särskild omständighet som anges nedan. Ändringen kan avse beräkningsantaganden, avgifter och försäkringsvillkor i övrigt. Kapitalavgiften kan inte höjas för kapital som uppkommit till följd av premiebetalning före 1 januari 2006.

Andra särskilda omständigheter är till exempel att det kollektivavtalade pensionsavtalet ändras, ändring av lagstiftning, lagtillämpning, myndighets föreskrift, eller annan grundläggande förutsättning för försäkringsavtalet som Handelsbanken Liv inte råder över. Det kan även vara omförhandling av förmedlingsavtalet avseende Avtalspension SAF-LO mellan Fora och Handelsbanken

Liv. Bolaget har också rätt att – för kommande premiebetalningar – ändra beräkningsantagandena om det beror på observerade förändringar i samhälle eller försäkringsbestånd beträffande dödlighet. Under vissa punkter i villkoren har särskilt erinrats om Handelsbanken Livs rätt att ändra försäkringsavtalet.

För att en ändring i försäkringsvillkoren ska få verkan mot försäkrad eller förmånstagare fordras att Pensionsnämnden godkännt ändringen samt att vederbörande skriftligen informerats. Ändringen gäller då från nästkommande premieöverföring och får med vissa undantag verkan för redan uppkommit kapital. Om premieöverföringen avslutats börjar ändringen att gälla sedan den försäkrade i samband med informationen erbjudits att flytta kapitalet från Handelsbanken Liv.

Ändringar på grund av ändrad lagstiftning, lagtillämpning eller myndighets föreskrift kan börja gälla omedelbart.

Ändring, som medför att hittills intjänad försäkringsförmån sänks, kan inte göras av Handelsbanken Liv såvida det inte följer av särskild bestämmelse i dessa villkor eller av lag eller myndighetsingripande.

Försäkringstagare/försäkrad/förmånstagare är skyldig att lämna kompletterande personuppgifter om Handelsbanken Liv vid behov så kräver. Uteblivna uppgifter kan innebära inskränkningar i förfoganderätten över försäkringsavtalet.

Förlängning av enskild försäkring

Handelsbanken Liv har rätt att förlänga enskild försäkring med ett år från avtalad utbetalningstidpunkt, om försäkrad inte svarar på bolagets årliga avisering inför den avtalade utbetalningstidpunkten. Om den enskilda försäkringen förlängs fortsätter försäkringsavtalet att gälla på samma sätt, med vid var tid gällande försäkringsvillkor, som innan förlängningen. Utbetalning kan dock aktualiseras när som helst efter ursprungligt avtalad utbetalningstidpunkt. Om tidpunkt och sätt för utbetalning, se punkt 17.

6. Hälsoprövning

Vid nyteckning av Ålderspension eller Ålderspension med återbetalningsskydd krävs ingen hälsoprövning. Hälsoprövning kan krävas vid vissa typer av ändring, vilket framgår av produktvillkoren. Regeln om ändringsrätt vid inträffad familjehändelse innebär dock begränsningar i kravet på hälsoprövning.

Bedömningen avser hälsoförhållandena med mera intill den tidpunkt då den försäkrades begäran om ändring samt fullständiga handlingar lämnats till Fora.

7. Premie och premiebetaling

Premien betalas av arbetsgivaren. Fora fakturerar arbetsgivaren och ansvarar för att premien vidarebefordras till Handelsbanken Liv. Varje premie ger upphov till ett visst försäkringskapital. Kapitalets storlek är beroende av avkastningen och de avgifter och antaganden om livslängd som Handelsbanken Liv tillämpar, samt den avkastningsskatt som bolaget är skyldigt att betala.

Rättelse av för högt inbetald premie kan innebära att beloppet återtas från försäkringen.

Återbetalning sker till Fora och med stöd av administrationsavtalen mellan Handelsbanken Liv och Fora. Försäkringskapitalet minskas på så sätt att försäkringen får samma värde som om denna premie inte inbetalats.

8. Förvaltning av försäkringskapitalet

Kapitalet förvaltas med garanterad ränta eller placeras i sådana fonder som Handelsbanken Liv tillåter.

Förvaltning i fonder

Försäkringskapitalet placeras i andelar i sådana fonder som enligt Handelsbanken Livs regler kan knytas till försäkring. Till varje försäkring får knytas högst tio fonder. Fondandelarna ägs av Handelsbanken Liv. Handelsbanken Liv har inte något ansvar för värdeutvecklingen av fondandelarna. Första premien kan placeras i försäkring tidigast när avtalet börjat gälla. Placering av fondandelar sker inom fem bankdagar efter det att Handelsbanken Liv tagit emot erforderlig uppgift om den försäkrades val av försäkring efter att premien mottagits. Efterföljande premier placeras i fond andelar inom fem bankdagar från det att premien mottagits av Handelsbanken Liv. Motsvarande gäller kapital som flyttats till försäkringen.

Premierna placeras i fonder enligt gällande placeringsprofil. Placeringen kan ändras under premiebetalingstiden så att därefter förfallna premier fördelas i enlighet med den nya profilen. Om den försäkrade inte anvisat någon fond sker placering i den fond som Handelsbanken Liv vid varje tillfälle anvisar som fond för dem som inte gör något val.

Inbetalning får ej leda till att fler än tio fonder knyts till försäkringen. Inköp av fondandelar görs inom fem bankdagar efter att premien har mottagits av Handelsbanken Liv. Motsvarande gäller kapital som flyttats till Handelsbanken Liv. Försäkringen tillgodoräknas inte någon ränta innan fondplacering sker.

Placering i fond sker till det andelsvärde som offentligt noterats för den dag transaktionen sker eller till motsvarande kurs som Handelsbanken Liv på objektiva grunder bestämt. Försäkringskapitalet kan omplaceras till nya fonder som Handelsbanken Liv tillåter. Omplacering sker inom fem bankdagar från det begäran framställdes. Försäkringskapitalet är då den kurs som gäller för respektive fond då omplaceringen äger rum. Detta gäller oavsett om Handelsbanken Liv gentemot respektive fond behövt sälja eller köpa andelar.

Begäran om omplacering ska vara skriftlig eller ske via bankens internetjänst. Handelsbanken Liv är inte skyldigt att verkställa begäran via telefax eller e-post.

Omplacering kan inte verkställas om transaktion inte kan ske i samtliga fonder som är knutna till försäkringen. Handelsbanken Liv är inte skyldigt att verkställa omplaceringsorder där minimi- respektive maximikurser angivits eller där omfattningen av omplacering uttryckts på annat sätt än i hela procenttal.

Handelsbanken Liv beaktar en omplaceringsorder per dag. Ofullständig omplaceringsorder eller begäran som skulle leda till samtidig placering i mer än tio fonder kan ej beaktas.

Placering eller omplacering kan komma att senareläggas till följd av reglerna om stora transaktioner i de bestämmelser som är godkända av Finansinspektionen.

Utdelning från fonder reinvesteras i respektive fond.

Om en fond som kan knytas till en försäkring inte längre motsvarar Handelsbanken Livs kvalitetskrav eller på grund av omständighet utanför Handelsbanken Livs kontroll, förbehåller sig Handelsbanken Liv rätten att stänga en fond för ytterligare premier och/eller fondbyten. Av samma skäl förbehåller sig Handelsbanken Liv även rätten att utesluta en fond ur tillgängligt fondutbud. Medel i en utesluten fond placeras då i annan lämplig fond eller, om sådan inte finns, i det erbjudna sortimentet, i en kort räntefond, s k penningmarknadsfond. Handelsbanken Liv informerar den försäkrade och Fora om sådan förändring och/eller omplacering. Handelsbanken Liv har inte rätt att ta ut avgift för sådan omplacering.

Försäkring vars försäkringskapital inte helt omfattas av återbetalningsskydd tillförs riskkompensation. Beräkningen av riskkompensationen baseras på Handelsbanken Livs tillämpade antagande om livslängd för denna försäkring. Handelsbanken Liv har rätt att ändra tillämpat livslängdsantagande under försäkringstiden.

Om försäkringstagare/försäkrad/förmånstagare har adress i USA, eller annat land med restriktioner för handel med fonder, kan rätten att göra placeringar och omplaceringar avseende försäkringskapitalet begränsas helt eller delvis.

Förvaltning med garanterad ränta

Mottagna premier förs till Handelsbanken Livs förvaltning i enlighet med Försäkringsrörelselagens krav. Det innebär att medlen placeras i tillgångsslagen räntebärande värdepapper, fastigheter och aktier på ett sådant sätt att bolagets förpliktelser att utge försäkringsersättning är tryggad. Försäkringstagaren saknar möjlighet att själv påverka hur försäkringskapitalet förvaltas. Medlen placeras i den kapitalförvaltningsportfölj som gäller för det bestånd det enskilda försäkringens tillhör. Kapitalförvaltningsportföljerna skiljer sig åt genom olika sammansättning av tillgångsslagen.

Indelningen i kapitalförvaltningsportföljer och deras sammansättning beslutas av Handelsbanken Livs styrelse. Bolagets garanti består i att en del av premien ger upphov till ett garanterat kapital som följer en på förhand beräknad värdeutveckling grundad på den garanterade räntan, antagna förvaltningsavgifter, antagen avkastningsskatt och tillämpat livslängdsantagande samt avtalade utbetalningar och erlagda premier. Bolaget har rätt att för kommande premiebetalningar ändra dessa beräkningsantaganden. Återstående del av premien utgör villkorad återbäring. Premien fördelas enligt den fördelning som Handelsbanken Liv då tillämpar mellan garanterat kapital och villkorad återbäring vid premieplacering.

Om utbetalningstiden är längre än fem år har Handelsbanken Liv rätt att under utbetalningstiden använda annan garanterad ränta och andra antaganden om avkastningsskatt och livslängd för tiden fram till pensionsåldern om inte annat framgår av enskilt försäkringsavtal. Vid ändrad pensionsålder har Handelsbanken Liv rätt att förändra garantin på så sätt att om garanterat kapital överstiger försäkringskapitalet har bolaget rätt att sänka garanterat kapital till samma nivå som försäkringskapitalet.

Om försäkringskapitalet vid slutet av respektive kalenderår, eller i samband med flytt av försäkringskapital, är lägre än det garanterade kapitalet tillför Handelsbanken Liv så mycket kapital till försäkringen som fordras för att försäkringskapitalet ska uppgå till garanterat kapital. Kapitaltillskott görs tidigast vid det årsskifte som infaller 36 månader efter det att försäkringen började gälla.

Mottagen premie förräntas från och med den dag den bokförts på Handelsbanken Livs konto, dock tidigast 31 dagar före försäkringens dateringsdag.

Om avkastningen blir högre än den garanterade, tillförs försäkringen villkorad återbäring enligt reglerna i punkt 9.

9. Villkorad återbäring

Utöver det garanterade kapitalet kan en försäkring med förvaltning med garanterad ränta tillföras så kallad villkorad återbäring. Den villkorade återbäringen utgörs av skillnaden mellan försäkringskapitalet och dess garanterade kapital enligt punkt 8.

Beräkningen av försäkringskapitalet baseras på inbetalda sparpremier, utbetalda försäkringsersättningar, avkastningsräntan, uttag av avgifter och avkastningsskatt samt på tillämpat livslängdsantagande.

Om totalavkastningen inte överstiger den garanterade räntan är avkastningsräntan 100 procent av totalavkastningen. Om totalavkastningen är högre än den garanterade räntan är avkastningsräntan 90 procent av totalavkastningen, dock lägst garanterad ränta.

Avkastningsräntan fastställs månadsvis och baseras på ackumulerad totalavkastning under kalenderåret. Den villkorade återbäringen betalas ut som tillägg till försäkringskapitalet. Vid periodiska utbetalningar sker fördelningen av återbäringen under utbetalningstiden med hjälp av särskilda antaganden om bland annat livslängd och ränta, vilka kan skilja sig från antagandena vid beräkningen av det garanterade kapitalet. Dessa antaganden omprövas årligen av Handelsbanken Liv och kan leda till att tilläggsbeloppet sänks. Tilläggsbeloppet kan också sänkas till följd av låg uppnådd totalavkastning. Utbetalning av tilläggsbeloppet görs tidigast vid det årsskifte som infaller 36 månader efter det att försäkringen började gälla. Det är vid samma tidpunkt som försäkringens värde för första gången jämförs för att se om kapitaltillskott ska göras av bolaget. Se punkt 8.

Försäkring med förvaltning i fonder berättigar inte till villkorad återbäring.

10. Äganderätt samt rätt att ändra eller på annat sätt förfoga över försäkringen

Arbetsgivaren är försäkringstagare och den försäkrade är oåterkallelig förmånstagare i fråga om rätten till förmånen. Behörighet att förfoga över försäkringen tillkommer i första hand den försäkrade och i andra hand förmånstagarna.

Ändring kan inte, utan samtycke från Handelsbanken Liv, ske på annat sätt än vad som framgår av försäkringsavtalet, dessa allmänna villkor eller produktvillkoren.

Den försäkrade har rätt att vidta åtgärder i de avseenden som framgår nedan:

- vid pensioneringstillfället ändra pensionsålder och utbetalningstid
- lägga till eller ta bort återbetalningsskydd. I förstnämnda fall efter familjehändelse eller godkänd hälsoprövning. Vid tillägg av återbetalningsskydd för enbart framtida premier krävs inte familjehändelse eller godkänd hälsoprövning. Se även under punkt 11.
- omplacera fondförsäkringskapital
- sätta in förmånstagare och ändra förmånstagarförordnande
- byta placeringsprofil för kommande premier på försäkring med förvaltning i fonder
- genomföra flytt av försäkringskapital

Vid byte av arbetsgivare inom avtalsområdet sker automatiskt överlåtelse av försäkringen till den nye arbetsgivaren.

Ändring från tjänstepension till privat pension kan inte ske.

Pantsättning av försäkring kan inte ske. Försäkringen får heller inte ändras på sådant sätt att de inte längre uppfyller föreskrifterna i inkomstskattelagen.

Efter den försäkrades död har förmånstagare rätt att ändra i försäkringsavtalet i den utsträckning som anges i produktvillkoren. Utöver det har de även rätt att göra omplacering av försäkringskapital. Finns flera förmånstagare kan omplacering endast göras om förmånstagarna är överens.

11. Ändringsrätt vid inträffad familjehändelse

Denna ändringsrätt är en rätt att, utan hälsoprövning, byta till försäkring med återbetalningsskydd även för intjänat kapital om den försäkrade gifter sig eller inleder sådant samboende som avses i Sambolagen eller får arvsberättigat barn.

Skriftlig begäran om ändring görs till Fora och måste göras inom ett år från sådan händelse. Ändringsrätten gäller till dess att ålderspensionen börjar betalas ut, dock längst till den försäkrade uppnår 65 års ålder.

12. Återköp

Försäkringen kan inte återköpas.

13. Flytt av försäkringskapital

Försäkrad kan begära flytt av försäkringskapital till en försäkringsgivare och försäkring som är godkänd av

kollektivavtalsparterna. Flytten kan göras till ny försäkring hos samma eller annan försäkringsgivare. Det är dock inte möjligt att flytta försäkringskapital till garanterad ränta hos Handelsbanken Liv.

Flytt ska ske i enlighet med bestämmelserna i inkomstskattelagen. Det ska även följa regler i överenskommelsen om Avtalspension SAF-LO, samt de regler som upprättats mellan Fora och Handelsbanken Liv.

Försäkringskapital kan flyttas till försäkring med motsvarande omfattning. Det innebär att flytt från försäkring utan återbetalningsskydd kan endast göras till försäkring utan återbetalningsskydd. Flytt från försäkring med återbetalningsskydd kan endast göras till försäkring med återbetalningsskydd.

Begäran om flytt ska göras till Fora. Flytt kan inte göras om försäkrad avlidit, eller om utbetalning pågår. Flytten genomförs inom de antal bankdagar som Fora aviserar, normalt 14 bankdagar, efter att Handelsbanken Liv tagit emot den definitiva flyttbegäran från Fora.

Flyttbart kapital

Fondförsäkring

Det flyttbara försäkringskapitalet utgörs av fondandelarnas värde vid tidpunkten för försäljning.

Försäkring med garanterad ränta

Flyttbart kapital är det högsta av garanterat kapital och försäkringskapital som försäkringen har den sista dagen före det månadsskifte som flytten sker.

Flyttavgift

Flyttavgiften dras av från det flyttbara kapitalet före flytten. Storleken på avgiften regleras i avtal mellan Fora och Handelsbanken Liv och framgår i bolagets vid var tid gällande prislista.

Räntekompensation vid försenad flytt

Genomförs flytten senare än av Fora senaste angiven dag beräknas räntekompensation utifrån samma ränta som tillämpas för pensionsbelopp som förfallit till betalning. Se punkt 18.

14. Begränsningar i försäkringens giltighet

Har den försäkrade lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter om hälsoförhållanden eller tidpunkt av familjehändelse kan detta medföra inskränkning i Handelsbanken Livs förpliktelser. Detta innebär att försäkringens återbetalningsskydd kan reduceras till den omfattning det skulle ha haft med hänsyn till om riktiga och fullständiga uppgifter lämnats.

Om oriktigheten eller ofullständigheten upptäcks innan försäkringsfall ska Handelsbanken Liv utan oskäligt dröjsmål skriftligen meddela den försäkrade att försäkringsskyddet är reducerat. Handelsbanken Liv har även rätt att säga upp försäkringen i enlighet med försäkringsavtalslagens bestämmelser.

Påföljderna vid oriktig uppgift gäller även mot förmånstagare.

15. Avgifter

Avgifter kan tas ut som fast årsavgift eller procentuell avgift. Avgiften tas ut på premien och/eller på försäkringskapitalet. Avgift på kapitalet tas ut fortlöpande och avgift på premien tas ut vid varje premiebetalningstillfälle. För försäkring med förvaltning i fonder sker detta genom minskning av antalet fondandelar och för försäkring med garanterad ränta genom minskning av räntan. Innan varje premie överförs från arbetsgivaren via valcentralen till Handelsbanken Liv tar Fora ut en administrationskostnad. Fora gör också avdrag för eventuell kostnad för familjeskydd om den försäkrade valt sådant skydd.

För den administration som sammanhänger med transaktioner gentemot fondförvaltare har Handelsbanken Liv rätt att ta ut särskilda avgifter. Vid omplacering kan transaktionsavgifter tas ut vid både inträde och utträde.

Handelsbanken Liv har också rätt att ta ut särskilda avgifter för åtgärder med försäkringen som den försäkrade eller förmånstagare begär.

Avgifterna kan ändras om det behövs till följd av försäkringsavtalets art eller av ändrad lagstiftning, ändrad lagtillämpning, myndigheters föreskrifter eller på grund av annan förändring av de allmänna förutsättningarna för avgiftsuttaget, såsom förändrade driftskostnader. De olika avgiftsslag som Handelsbanken Liv tar ut framgår av den prislista som bolaget tillämpar vid varje tidpunkt. Där redovisas också storleken på avgifterna. En avgiftsförändring påverkar inte storleken av det garanterade kapital som redan uppkommit genom premieöverföring eller kapitaltillskott.

Kapitalavgiften kan inte höjas för kapital som uppkommit till följd av premiebetalning före 1 januari 2002.

De kostnader som uppstår inom fonderna för förvaltning och för köp och försäljning av fonder med mera regleras i de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna och påverkar andelsvärdet inom respektive fond.

16. Åtgärder för utbetalning

Anmälan om dödsfall ska göras skriftligt till Handelsbanken Liv snarast möjligt.

Den som gör anspråk på utbetalning ska styrka sin rätt till beloppet. De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet ska anskaffas och insändas utan kostnad för Handelsbanken Liv.

Medgivande för Handelsbanken Liv att för bedömning inhämta upplysningar från läkare, annan sjukvårdspersonal, sjukhus, annan sjukvårdsinrättning, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning ska lämnas om Handelsbanken Liv begär det.

Innan utbetalning görs har Handelsbanken Liv rätt att begära in underlag för bedömning om skatteavdrag.

17. Tidpunkt och sätt för utbetalning

Tidpunkt för utbetalning

Utbetalning under den försäkrades livstid görs inom tio bankdagar från den försäkringstekniska förfallodagen för varje utbetalning.

Då utbetalning sker från försäkringen beräknas storleken på varje utbetalning med hjälp av särskilda antaganden om bland annat livslängd, framtida avgifter, prognosränta och framtida uttag av skatt. Handelsbanken Liv har rätt att ändra dessa antaganden.

Vid periodiska utbetalningar på grund av den försäkrades död är den försäkringstekniska förfallodagen för den första utbetalningen den första i månaden efter dödsfallsmånaden utom för försäkring med förvaltning i fonder. För sådana försäkringar är istället den försäkringstekniska förfallodagen för första periodiska belopp den dag då dödsfallet registrerades i Handelsbanken Livs försäkringssystem. Handelsbanken Liv är skyldigt att registrera dödsfallet inom fem bankdagar från det att bolaget erhållit handlingar som styrker dödsfallet.

För påföljande periodiska belopp är den försäkringstekniska förfallodagen den första dagen i vald utbetalningstermin även för försäkring med förvaltning i fonder.

Försäljning av fondandelar sker inom tio bankdagar från försäkringens försäkringstekniska förfallodag. Försäljning sker till den kurs som noterats, eller som Handelsbanken Liv på objektiva grunder bestämt, förutsatt att försäljning kan ske i samtliga till försäkringen knutna fonder. Försäljning av fondandelar kan komma att senareläggas till följd av fondbestämmelsernas regler om stora transaktioner. Utbetalning sker så snart den som begär utbetalning fullgjort sina skyldigheter enligt punkt 16 i dessa villkor. Om det med hänsyn till dödsorsak eller av annat skäl finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringen varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning inte ske förrän en månad förflutit efter att sådan utredning, som ska bedrivas med skyndsamhet, avslutats.

Om försäkringskapitalet underskrider 30 procent av prisbasbeloppet har Handelsbanken Liv rätt att undantagsvis betala ut hela kapitalet som engångsutbetalning eller ändra utbetalningstiden till 5 år och utbetalningsterminen till årsvis utbetalning. Har utbetalning gjorts under felaktiga förutsättningar är betalningsmottagaren skyldig att återbetala beloppet.

Utbetalningssätt

Handelsbanken Liv har rätt att bestämma på vilket sätt utbetalning ska ske. Utbetalning görs i regel till konto i Handelsbanken. Handelsbanken Liv har rätt att för ändamålet öppna nytt konto i Handelsbanken.

18. Räntebestämmelser vid utbetalning

Förräntningsrörelseränta

Om utbetalning av pension sker senare än en månad efter den försäkringstekniska förfallodagen betalar Handelsbanken Liv förräntningsrörelseränta på förfallet

belopp. Förräntningen sker från och med en månad efter nämnda dag med den för Handelsbanken Liv gällande räntesatsen.

Dröjsmålsränta

Om utbetalning av pension sker senare än en månad, efter det att rätten till ersättning inträtt och fullständigt underlag för utbetalning lagts fram till Handelsbanken Liv, betalas dröjsmålsränta enligt Räntelagen för tid därefter.

Dröjsmålsränta beräknas även på upplupen förräntningsrörelseränta.

Så snart dröjsmål föreligger hos Handelsbanken Liv ersätts eventuell förräntningsrörelseränta med dröjsmålsränta.

19. Förmånstagare

Livsfallsutbetalning

Utbetalning av ålderspension sker till den försäkrade.

Dödsfallsutbetalning

Utbetalning av återbetalningsskydd sker till insatt förmånstagare. Den försäkrade har rätt att själv bestämma vem som ska vara förmånstagare. Har inget förordnande anmälts till Fora gäller det generella förordnande som anges i produktvillkoren.

En ändring av ett förmånstagarförordnande kan endast ske genom att den försäkrade skriftligt meddelar Fora om ändringen.

Tillåtna förmånstagare

För pensionsförsäkring begränsar inkomstskattelagen kretsen av möjliga förmånstagare till make/sambo, tidigare make/sambo samt barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo. Även fosterbarn och bortadopterade barn kan vara förmånstagare, däremot inte barnbarn. Omfattar förordnandet annan person är det i den delen utan verkan.

Tolkning av förmånstagarförordnande

Om inte annat framgår av omständigheterna i det enskilda fallet gäller följande vid tolkning och tillämpning av förmånstagarförordnande.

Med make avses person som den försäkrade är gift med. Make är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. För enskilda avtal tecknade före 2006-01-01 gäller tidigare regler med innebörden att make inte längre är förmånstagare när ansökan om äktenskapsskillnad inlämnats.

Med sambo avses ogift person som annan ogift person sambor med på sådant sätt som avses i Sambolagen eller under äktenskapsliknande förhållanden vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad, förutsatt att de:

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller
- i vart fall stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader

Med barn avses arvsberättigade barn. Barn som inte är arvsberättigade, till exempel styvbarn, fosterbarn och bortadopterade barn måste namnges för att vara förmånstagare. Försäkringsbeloppet fördelas lika mellan barnen och varje gren får lika stor andel av beloppet. I avlidets barns ställe inträder övriga barn om inte annat framgår av produktvillkoren. Vid förordnandet make och barn eller sambo och barn får maken/sambon hälften och barnen hälften. Är maken/sambon avliden får barnen hela beloppet. Om alla barn är avlidna får maken/sambon hela beloppet. Med barn avses här detsamma som angivits ovan.

I det fall en namngiven förmånstagare är avliden vid tidpunkten för utbetalning upphör förordnandet till denne och utbetalning av dennes del sker till övriga namngivna förmånstagare.

I den mån annan än namngiven förmånstagare är avliden eller inte vill ta emot sitt förvärv, ska dennes rätt övergå till den förmånstagare som enligt förordnandet står närmast i tur.

Om en förmånstagare har avlidit eller om förordnandet avseende denne har förfallit eller på annat sätt inte kan verkställas och det varken av förordnandet eller av övriga omständigheter kan utläsas vem som ska träda in i förmånstagarstället, ska dennes andel tillfalla övriga förmånstagare om inte annat framgår av produktvillkoren. I den mån förmånstagarna har rätt till olika andel eller belopp ska förmånstagarnas andel eller belopp ökas utan att den relativa fördelningen dem emellan förändras.

Twist om tolkning av förmånstagarförordnande

Om twist uppkommer beträffande tolkning av ett förmånstagarförordnande eller dess omfattning i övrigt tar Handelsbanken Liv inte ställning till tvisten annat än om något av anspråken framstår som uppenbart ogrundat.

I avvaktan på att de tvistande kommer överens eller tvisten prövas i domstol förräntar Handelsbanken Liv förfallet belopp med den räntesats som bolaget vid varje tillfälle tillämpar. Handelsbanken Liv kan även välja att sätta ned förfallet belopp hos länsstyrelsen.

20. Avkastningsskatt

Handelsbanken Liv är skyldig att betala en årlig skatt på avkastningen av det kapital som är hänförligt till varje försäkring. Den schablonmässiga avkastningen storlek beräknas till genomsnittet av statslåneräntan föregående år, dock lägst 0,5 procent, multiplicerat med försäkringens värde vid ingången av kalenderåret. På den framräknade schablonmässiga avkastningen dras skatt med 15 procent.

För att täcka skattekostnaden minskas försäkringens värde den 1 januari varje år med ett lika stort belopp som Handelsbanken Liv har att betala i avkastningsskatt för det kapital som nämnda dag är hänförligt till försäkring.

Reglerna för uttag av skattekostnad kan ensidigt ändras av Handelsbanken Liv om reglerna för beskattning av bolaget ändras.

21. Preskription

Begäran om försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska framställas inom tio år från den händelse som enligt försäkringsavtalet skulle berättiga till ersättning alternativt till skydd. I annat fall bortfaller rätten till ersättning alternativt till skydd. Om talan inte väcks enligt ovan går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Om begäran framställs inom tio år, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från att Handelsbanken Liv tagit slutlig ställning till begäran.

22. Ansvar för felaktiga och försenade meddelanden

Anspråk på Handelsbanken Liv kan inte grundas på uppgifter i dokument eller meddelande från bolaget om dokumentet eller meddelandet på grund av misstag fått felaktig formulering, såvida inte Handelsbanken Liv underlåter att rätta uppgiften snarast sedan felet upptäckts.

Om Handelsbanken Liv enligt dessa villkor är skyldigt att underrätta annan part anses skyldigheten fullgjord då underrättelsen skickats, oavsett om den når mottagaren. Meddelande från den försäkrade eller annan berättigad ska anses ha inkommit till Handelsbanken Liv den dag meddelandet ankomststämplats eller på annat sätt daterats hos Handelsbanken Livs huvudkontors officiella postadress/e-postadress eller motsvarande.

Handelsbanken Liv är inte skyldigt att ta hänsyn till begäran om omplacering eller annan betalningstransaktion som framställts via telefax eller e-post.

Den försäkrade eller annan berättigad ska utan dröjsmål påtala dels eventuella fel i mottagna handlingar dels om bekräftelse på att begärd åtgärd vidtagits inte kommit denne tillhanda. Handelsbanken Liv är inte ansvarigt för skada som skulle ha kunnat undvikas om reklamation skett utan dröjsmål.

23. Ansvarsbegränsning

Handelsbanken Liv utger inte dröjsmålsränta och ansvarar inte heller för förlust som kan uppstå om fondtransaktion, utredning eller utbetalning fördröjs beroende på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, terroristattacker, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Handelsbanken Liv självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Handelsbanken Liv ska dock göra vad som skäligen kan begäras av bolaget för att begränsa de skador som kan uppkomma för försäkrad/försäkringstagaren.

Skada som uppkommit i andra fall ersätts inte om Handelsbanken Liv varit normalt aktsamt.

24. Information till den försäkrade

Efter det att försäkringsavtal har träffats mellan Handelsbanken Liv och den försäkrade får den försäkrade ett försäkringsbesked som en bekräftelse på att försäkringsavtalet kommit till stånd. Nytt försäkringsbesked

lämnas även vid ändringar till exempel vid utökning eller ändring av förmånstagarförordnande.

En gång per år informeras den försäkrade om aktuellt värde samt under närmast föregående år inbetalda premier och uttagna avgifter med mera. Aktuellt värde finns även att tillgå via Handelsbankens internetjänst eller på våra digitala mötesplatser.

25. Behandling av personuppgifter

Ändamålen med behandlingen

Det grundläggande ändamålet med Handelsbanken Livs personuppgiftsbehandling (nedan behandling) är att ingå och administrera försäkringsavtal, uppfylla förpliktelser enligt avtalet och enligt lagar och myndighetsföreskrifter. Behandlingen sker i enlighet med reglerna i dataskyddsförordningen ((EU) 2016/679).

Även behandlingar för analys eller statistikändamål kan förekomma, liksom för marknadsföringsändamål i Handelsbankenkoncernen om inte den som avses med uppgifterna hos Handelsbanken Liv eller Handelsbanken begärt att det inte ska ske.

Uppgifter som behandlas är i huvudsak grundläggande personuppgifter som Handelsbanken Liv erhåller direkt från den registrerade men också från andra källor såsom den registrerades arbetsgivare eller från valcentral. Namn och andra personuppgifter uppdateras löpande via det statliga personadressregistret (SPAR). Förutom grundläggande personuppgifter behandlas i förekommande fall även uppgifter om den registrerades hälsa (särskild kategori av personuppgifter) i syfte att fastställa, göra gällande eller försvara rättsliga anspråk med anledning av fullgörande av försäkringsavtalet.

Uppgifterna lagras under avtalstiden samt därefter under så lång tid som krävs eller är tillåtet enligt vid var tid tillämplig lag.

Delning av uppgifter

Handelsbanken Liv får inte lämna ut information om registrerade om det inte finns ett tydligt stöd i samband med utförande av försäkringsavtal eller för legalt syfte som kräver eller tillåter det, som exempelvis rapportering till myndigheter.

För att Handelsbanken Liv ska kunna uppfylla sina skyldigheter enligt försäkringsavtalet kan bolaget i förekommande fall komma att dela personuppgifter med Handelsbankenkoncernen, andra mottagare såsom exempelvis myndigheter, uppdragstagare vid outsourcing, återförsäkringsbolag samt andra banker. För samma syfte kan personuppgifter komma att överföras till mottagare i länder utanför EU/EES (tredjeländ).

Rätt till information, rättning, radering och dataportabilitet

Den vars personuppgifter behandlas har rätt att få tillgång till uppgifter som behandlas, begära rättelse av felaktiga eller ofullständiga uppgifter, radering, begränsning av eller invändning mot behandling av uppgifter. Avseende

personuppgifter om den registrerade som denna själv tillhandahållit Handelsbanken Liv, kan den registrerade i vissa fall begära att få ut dem samt, om tekniskt möjligt, få dem direkt överförda till annan personuppgiftsansvarig. Den registrerades begäran eller invändning prövas i det enskilda fallet för att undersöka om och i vilken utsträckning den lagligen kan utföras av Handelsbanken Liv.

Mer information

Handelsbanken Liv Försäkringsaktiebolag (516401-8284), Box 1325, 111 83 Stockholm, är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter enligt ovan.

Utförlig information om Handelsbankenkoncernens behandling av personuppgifter och dina rättigheter i samband med sådan behandling finns på www.handelsbanken.se.

Har du frågor, synpunkter eller klagomål kring hur vi behandlar dina personuppgifter kan du kontakta vårt dataskyddsbud på dpo@handelsbanken.se eller skriva till följande adress:

Handelsbanken
Dataskyddsbud
106 70 Stockholm

För eventuella klagomål rörande behandlingen av dina personuppgifter kan du även kontakta tillsynsmyndigheten, Datainspektionen, www.datainspektionen.se.

26. Skaderegistrering

Handelsbanken Liv använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret

Produktvillkor

Ålderspension – förvaltning med garanterad ränta

Försäkringen kan inte nytecknas.

Försäkringsförmåner

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital, som byggts upp genom inbetalning av premier. Den garanterade ålderspensionen baseras på det garanterade kapitalet, som beräknas enligt punkt 8 i de allmänna villkoren. Därtill kan tilläggsbelopp utbetalas som baseras på den villkorade återbäringen i enlighet med punkt 9 i de allmänna villkoren. Den garanterade räntans storlek för försäkringen anges i försäkringsbeskedet.

Pensionen utbetalas livsvarigt från 65 års ålder. Vid pensionsåldern kan tidpunkten för första utbetalning ändras till tidigast 55 års ålder. Utbetalningarna kan istället göras under begränsad tid. Varje utbetalning av ålderspensionen förutsätter att den försäkrade lever.

Om den försäkrade avlider upphör försäkringen att gälla utan att någon utbetalning sker.

Återbäring

Försäkringen berättigar till återbäring som läggs till försäkringsbeloppet.

Premie och premiebetalning

Premier för Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension överförs en gång per år till Handelsbanken Liv via Fora.

Försäkringen tecknas med engångspremier i serier.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade i egenskap av förmånstagare. Förmånstagarförordnandet får inte återkallas.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Överlåtelse, pantsättning, återköp och flytt av försäkringskapital

- överlåtelse kan bara ske till ny arbetsgivare
- pantsättning kan inte ske
- återköp kan inte ske
- flytt av försäkringskapital kan ske under de förutsättningar som beskrivs i punkt 13 i de allmänna villkoren.

Ändring

Försäkring kan ändras utan samtycke från Handelsbanken Liv i följande fall:

Utbetalning

Helt förtida uttag

Den försäkrade har möjlighet att ta ut ålderspension i förtid, dock tidigast från 55 års ålder. Försäkrad som uppbär ersättning på grund av sjukdom från Försäkringskassan eller står till arbetsmarknadens förfogande och/eller uppbär arbetslöshetsersättning kan inte begära helt förtida uttag på kortare tid än 5 år före 65 år.

För att få pensionen utbetald under kortare tid än fem år före 65 år krävs pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte menas att den försäkrade helt eller delvis slutar arbeta och därigenom får en lägre arbetsinkomst. Vid sådant uttag ska utbetalningen pågå minst fram till 65 års ålder och pensionen får högst motsvara den totala inkomstförlusten i kronor räknad från uttagstidpunkten och fram till 65 år. Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare.

Partiellt uttag

Den försäkrade kan begära partiellt uttag under förutsättning att försäkrad delvis minskar sin arbetstid i pensioneringssyfte. Se stycket ovan "Helt förtida uttag" för definition av pensioneringssyfte. Partiellt uttag får högst motsvara:

- den procentandel av försäkringskapitalet som motsvarar minskningen av arbetstid,
- dock maximalt den inkomstförlust i kronor per månad som blir följden av den försäkrades minskade arbetstid

Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare och max tre deluttag är tillåtet.

Partiellt uttag kan göras både före och efter 65 år, men tidigast från 55 år. Det finns ingen kortaste utbetalningstid annat än att uttag före ordinarie pensionsålder alltid ska pågå fram till 65 år.

Utbetalningstid

I samband med ansökan om utbetalning av pension kan utbetalningen istället för livsvarig ske temporärt under en viss bestämd tid, lägst fem och högst 20 år.

Om utbetalningarna påbörjats kan förlängning av utbetalningstiden inte göras förrän dessa pågått i fem år.

Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, utöver den tid som pensionen redan har utbetalats efter av Handelsbanken Liv godkänd hälsoprövning.

Höjning av pensionsåldern

Det är möjligt att höja pensionsåldern till valfri tidpunkt.

Tillägg av återbetalningsskydd

Det är möjligt att lägga till återbetalningsskydd för framtida premier om återbetalningsskydd saknas. Det är även möjligt att lägga till återbetalningsskydd för intjänat försäkringskapital vid inträffad familjehändelse enligt punkt 11 eller vid godkänd hälsoprövning.

Tillägget omfattar då allt försäkringskapital intjänat inom Avtalspension SAF-LO från och med 1996, oavsett försäkringsgivare. Vid ej godkänd hälsoprövning kan återbetalningsskydd väljas för framtida premier.

Tillägg av återbetalningsskydd måste göras innan pensionen börjat betalas ut.

Övrigt

Anmälan om ändring av pensionsålder och utbetalningstid, helt eller partiellt uttag görs hos Handelsbanken Liv.

Anmälan om ändring till ålderspension med återbetalningsskydd samt flytt av försäkringskapital görs hos Fora.

Skatteregler

Försäkring är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T). Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst. Försäkringen omfattas av avkastningsskatt.

Ålderspension – förvaltning i fonder

Försäkringen kan inte nytecknas.

Försäkringsförmåner

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital, som byggts upp genom inbetalning av premier. Pensionen varierar med värdet av de fondandelar som är knutna till försäkringen när utbetalning ska ske.

Pensionen utbetalas livsvarigt från 65 års ålder. Vid pensionsåldern kan tidpunkten för första utbetalning ändras till tidigast 55 års ålder. Utbetalningarna kan istället göras under begränsad tid. Varje utbetalning av ålderspensionen förutsätter att den försäkrade lever.

Om den försäkrade avlider upphör försäkringen att gälla utan att någon utbetalning sker.

Återbäring

Försäkringen berättigar inte till återbäring.

Premie och premiebetalning

Premier för Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension överförs en gång per år till Handelsbanken Liv via Fora.

Försäkringen tecknas med engångspremier i serier.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade i egenskap av förmånstagare. Förmånstagarförordnandet får inte återkallas.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Överlåtelse, pantsättning, återköp och flytt av försäkringskapital

- överlåtelse kan bara ske till ny arbetsgivare
- pantsättning kan inte ske
- återköp kan inte ske
- flytt av försäkringskapital kan ske under de förutsättningar som beskrivs i punkt 13 i de allmänna villkoren.

Ändring

Försäkring kan ändras utan samtycke från Handelsbanken Liv i följande fall:

Utbetalning

Helt förtida uttag

Den försäkrade har möjlighet att ta ut ålderspension i förtid, dock tidigast från 55 års ålder. Försäkrad som uppbär ersättning på grund av sjukdom från Försäkringskassan eller står till arbetsmarknadens förfogande och/eller uppbär arbetslöshetsersättning kan inte begära helt förtida uttag på kortare tid än 5 år före 65 år.

För att få pensionen utbetald under kortare tid än fem år före 65 år krävs pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte menas att den försäkrade helt eller delvis slutar arbeta och därigenom får en lägre arbetsinkomst. Vid sådant uttag ska utbetalningen pågå minst fram till 65 års ålder och pensionen får högst motsvara den totala inkomstförlusten i kronor räknad från uttagstidpunkten och fram till 65 år. Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare.

Partiellt uttag

Den försäkrade kan begära partiellt uttag under förutsättning att försäkrad delvis minskar sin arbetstid i pensioneringssyfte. Se stycket ovan ”Helt förtida uttag” för definition av pensioneringssyfte. Partiellt uttag får högst motsvara:

- den procentandel av försäkringskapitalet som motsvarar minskningen av arbetstid,
- dock maximalt den inkomstförlust i kronor per månad som blir följden av den försäkrades minskade arbetstid

Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare och max tre deluttag är tillåtet.

Partiellt uttag kan göras både före och efter 65 år, men tidigast från 55 år. Det finns ingen kortaste utbetalningstid annat än att uttag före ordinarie pensionsålder alltid ska pågå fram till 65 år.

Utbetalningstid

I samband med ansökan om utbetalning av pension kan utbetalningen istället för livsvarig ske temporärt under en viss bestämd tid, lägst fem och högst 20 år.

Om utbetalningarna påbörjats kan förlängning av utbetalningstiden inte göras förrän dessa pågått i fem år.

Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, utöver den tid som pensionen redan har utbetalats efter av Handelsbanken Liv godkänd hälsoprövning.

Höjning av pensionsåldern

Det är möjligt att höja pensionsåldern till valfri tidpunkt.

Tillägg av återbetalningsskydd

Det är möjligt att lägga till återbetalningsskydd för framtida premier om återbetalningsskydd saknas. Det är även möjligt att lägga till återbetalningsskydd för intjänat försäkringskapital vid inträffad familjehändelse enligt punkt 11 eller vid godkänd hälsoprövning.

Tillägget omfattar då allt försäkringskapital intjänat inom Avtalspension SAF-LO från och med 1996, oavsett försäkringsgivare. Vid ej godkänd hälsoprövning kan återbetalningsskydd väljas för framtida premier.

Tillägg av återbetalningsskydd måste göras innan pensionen börjat betalas ut.

Övrigt

Anmälan om ändring av pensionsålder och utbetalningstid, helt eller partiellt uttag görs hos Handelsbanken Liv.

Anmälan om ändring till ålderspension med återbetalningsskydd, samt flytt av försäkringskapital görs hos Fora.

Skatteregler

Försäkring är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T). Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst. Försäkringen omfattas av avkastningsskatt.

Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning med garanterad ränta

Försäkringen kan inte nytecknas.

Försäkringsförmåner

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital som byggts upp genom inbetalning av premier. Den garanterade ålderspensionen baseras på det garanterade kapitalet, som beräknas enligt punkt 8 i de allmänna villkoren. Därtill kan tilläggsbelopp utbetalas som baseras på den villkorade återbäringen i enlighet med punkt 9 i de allmänna villkoren. Den garanterade räntans storlek för försäkringen anges i försäkringsbeskedet.

Pensionen utbetalas livsvarigt från 65 års ålder. Vid pensionsåldern kan tidpunkten för första utbetalning ändras till tidigast 55 års ålder. Utbetalningarna kan istället göras under begränsad tid. Varje utbetalning av ålderspensionen förutsätter att den försäkrade lever.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd innebär att pension betalas ut till förmånstagare vid den försäkrades dödsfall.

Vid dödsfall innan pensionen börjat betalas ut, betalas försäkringskapitalet ut till förmånstagare i fem år. Eventuell villkorad återbäring vid dödsfallet betalas ut som tilläggsbelopp.

När pensionen börjat betalas ut gäller försäkringen med en garanterad utbetalningstid. Vid livsvarig utbetalning kan garantitiden uppgå till mellan fem och tjugo år. Om den försäkrade vid pensioneringstidpunkten inte gjort annat val uppgår garantitiden till tjugo år med möjlighet att ändra den till mellan fem och tjugo år. Om den försäkrade valt tidsbegränsad utbetalning kommer garantitiden att överensstämma med vald utbetalningstid. Om den försäkrade avlider sedan utbetalningarna påbörjats, fortsätter utbetalningarna till garantitidens slut under förutsättning att någon insatt förmånstagare lever.

Utbetalning sker till, om inget annat förordnande anmäls till Fora, i första hand till den försäkrades make/sambo och i andra hand den försäkrades barn. Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Därvid inträder de närmast efter denna berättigade till utfallande belopp.

Förmånstagare kan väljas ur den krets som anges under punkt 19 i de allmänna villkoren.

Återbäring

Försäkringen berättigar till återbäring som läggs till försäkringsbeloppet.

Premie och premiebetalning

Premier för Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension överförs en gång per år till Handelsbanken Liv via Fora.

Försäkringen tecknas med engångspremier i serier.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade.

Utbetalning av återbetalningsskyddet sker till, om inget annat förordnande anmäls till Fora, i första hand till den försäkrades make/sambo och i andra hand den försäkrades barn. Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Därvid inträder de närmast efter denna berättigade till utfallande belopp.

Förmånstagare kan väljas ur den krets som anges under punkt 19 i de allmänna villkoren.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Överlåtelse, pantsättning, återköp och flytt av försäkringskapital

- överlåtelse kan bara ske till ny arbetsgivare
- pantsättning kan inte ske
- återköp kan inte ske
- flytt av försäkringskapital kan ske under de förutsättningar som beskrivs i punkt 13 i de allmänna villkoren.

Ändring

Försäkring kan ändras utan samtycke från Handelsbanken Liv i följande fall:

Utbetalning

Helt förtida uttag

Den försäkrade har möjlighet att ta ut ålderspension i förtid, dock tidigast från 55 års ålder. Försäkrad som uppbär ersättning på grund av sjukdom från Försäkringskassan eller står till arbetsmarknadens förfogande och/eller uppbär arbetslöshetsersättning kan inte begära helt förtida uttag på kortare tid än 5 år före 65 år.

För att få pensionen utbetald under kortare tid än fem år före 65 år krävs pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte menas att den försäkrade helt eller delvis slutar arbeta och därigenom får en lägre arbetsinkomst. Vid sådant uttag ska utbetalningen pågå minst fram till 65 års ålder och pensionen får högst motsvara den totala inkomstförlusten i kronor räknad från uttagstidpunkten och fram till 65 år. Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare.

Partiellt uttag

Den försäkrade kan begära partiellt uttag under förutsättning att försäkrad delvis minskar sin arbetstid i pensioneringssyfte. Se stycket ovan ”Helt förtida uttag” för definition av pensioneringssyfte. Partiellt uttag får högst motsvara:

- den procentandel av försäkringskapitalet som motsvarar minskningen av arbetstid,
- dock maximalt den inkomstförlust i kronor per månad som blir följd av den försäkrades minskade arbetstid

Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare och max tre deluttag är tillåtet.

Partiellt uttag kan göras både före och efter 65 år, men tidigast från 55 år. Det finns ingen kortaste utbetalningstid annat än att uttag före ordinarie pensionsålder alltid ska pågå fram till 65 år.

Utbetalningstid

I samband med ansökan om utbetalning av pension kan utbetalningen istället för livsvarig ske temporärt under en viss bestämd tid, lägst fem och högst 20 år.

Om utbetalningarna påbörjats kan förlängning av utbetalningstiden inte göras förrän dessa pågått i fem år.

Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, utöver den tid som pensionen redan har utbetalats efter av Handelsbanken Liv godkänd hälsoprövning.

Höjning av pensionsåldern

Det är möjligt att höja pensionsåldern till valfri tidpunkt.

Förmånstagare

Den försäkrade kan när som helst ändra sitt förmånstagarförordnande i enlighet med punkt 19.

Borttag av återbetalningsskydd

Det är möjligt att ta bort återbetalningsskyddet.

Om den försäkrade tar bort återbetalningsskyddet efter att utbetalningen påbörjats kan den inte återinföras.

Övrigt

Anmälan om ändring av pensionsålder och utbetalningstid, helt eller partiellt uttag görs hos Handelsbanken Liv.

Anmälan om ändrat förmånstagarförordnande, borttag av återbetalningsskydd samt flytt av försäkringskapital görs hos Fora.

Förmånstagarna kan ändra starttidpunkt och utbetalningstid för utbetalningarna om de är överens. Detta gäller under förutsättning att utbetalningarna inte påbörjats före dödsfallet.

Skatteregler

Försäkring är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T). Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst. Försäkringen omfattas av avkastningsskatt.

Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning i fonder

Försäkringen kan inte nytecknas.

Försäkringsförmåner

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital, som byggts upp genom inbetalning av premier. Pensionen varierar med värdet av de fondandelar som är knutna till försäkringen när utbetalning ska ske.

Pensionen utbetalas livsvarigt från 65 års ålder. Vid pensionsåldern kan tidpunkten för första utbetalning ändras till tidigast 55 års ålder. Utbetalningarna kan istället göras under begränsad tid. Varje utbetalning av ålderspensionen förutsätter att den försäkrade lever.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd innebär att pension betalas ut till förmånstagare vid den försäkrades dödsfall.

Vid dödsfall innan pensionen börjat betalas ut, betalas försäkringskapitalet ut till förmånstagare i fem år.

När pensionen börjat betalas ut gäller försäkringen med en garanterad utbetalningstid. Vid livsvarig utbetalning kan garantitiden uppgå till mellan fem och tjugo år. Om den försäkrade vid pensioneringstidpunkten inte gjort annat val uppgår garantitiden till tjugo år med möjlighet att ändra den till mellan fem och tjugo år. Om den försäkrade valt tidsbegränsad utbetalning kommer garantitiden att överensstämja med vald utbetalningstid. Om den försäkrade avlider sedan utbetalningarna påbörjats, fortsätter utbetalningarna till garantitidens slut under förutsättning att någon insatt förmånstagare lever.

Villkorad återbäring

Försäkringen berättigar inte till återbäring.

Premie och premiebetalning

Premier för Avtalspension SAF-LO och Livsarbetspension överförs en gång per år till Handelsbanken Liv via Fora.

Försäkringen tecknas med engångspremier i serier.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade.

Utbetalning av återbetalningsskyddet sker till, om inget annat förordnande anmäls till Fora, i första hand till den försäkrades make/sambo och i andra hand den försäkrades barn. Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Därvid inträder de närmast efter denna berättigade till utfallande belopp.

Förmånstagare kan väljas ur den krets som anges under punkt 19 i de allmänna villkoren.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Överlåtelse, pantsättning, återköp och flytt av försäkringskapital

- överlåtelse kan bara ske till ny arbetsgivare
- pantsättning kan inte ske
- återköp kan inte ske
- flytt av försäkringskapital kan ske under de förutsättningar som beskrivs i punkt 13 i de allmänna villkoren.

Ändring

Försäkring kan ändras utan samtycke från Handelsbanken Liv i följande fall:

Utbetalning

Helt förtida uttag

Den försäkrade har möjlighet att ta ut ålderspension i förtid, dock tidigast från 55 års ålder. Försäkrad som uppbär ersättning på grund av sjukdom från Försäkringskassan eller står till arbetsmarknadens förfogande och/eller uppbär arbetslöshetsersättning kan inte begära helt förtida uttag på kortare tid än 5 år före 65 år.

För att få pensionen utbetald under kortare tid än fem år före 65 år krävs pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte menas att den försäkrade helt eller delvis slutar arbeta och därigenom får en lägre arbetsinkomst. Vid sådant uttag ska utbetalningen pågå minst fram till 65 års ålder och pensionen får högst motsvara den totala inkomstförlusten i kronor räknad från uttagstidpunkten och fram till 65 år. Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare.

Partiellt uttag

Den försäkrade kan begära partiellt uttag under förutsättning att försäkrad delvis minskar sin arbetstid i pensioneringssyfte. Se stycket ovan "Helt förtida uttag" för definition av pensioneringssyfte. Partiellt uttag får högst motsvara:

- den procentandel av försäkringskapitalet som motsvarar minskningen av arbetstid,
- dock maximalt den inkomstförlust i kronor per månad som blir följden av den försäkrades minskade arbetstid

Det är den totala pensionsutbetalningen av Avtalspension SAF-LO som avses och innebär att hänsyn måste tas till eventuellt utbetalning från flera försäkringar och /eller försäkringsgivare och max tre deluttag är tillåtet.

Partiellt uttag kan göras både före och efter 65 år, men tidigast från 55 år. Det finns ingen kortaste utbetalningstid annat än att uttag före ordinarie pensionsålder alltid ska pågå fram till 65 år.

Utbetalningstid

I samband med ansökan om utbetalning av pension kan utbetalningen istället för livsvarig ske temporärt under en viss bestämd tid, lägst fem och högst 20 år.

Om utbetalningarna påbörjats kan förlängning av utbetalningstiden inte göras förrän dessa pågått i fem år.

Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, utöver den tid som pensionen redan har utbetalats efter av Handelsbanken Liv godkänd hälsoprövning.

Höjning av pensionsåldern

Det är möjligt att höja pensionsåldern till valfri tidpunkt.

Förmånstagare

Den försäkrade kan när som helst ändra sitt förmånstagarförordnande i enlighet med punkt 19.

Borttag av återbetalningsskydd

Det är möjligt att ta bort återbetalningsskyddet.

Om den försäkrade tar bort återbetalningsskyddet efter att utbetalningen påbörjats kan den inte återinföras.

Övrigt

Anmälan om ändring av pensionsålder och utbetalningstid, helt eller partiellt uttag görs hos Handelsbanken Liv.

Anmälan om ändrat förmånstagarförordnande, borttag av återbetalningsskydd samt flytt av försäkringskapital görs hos Fora.

Förmånstagarerna kan ändra starttidpunkt och utbetalningstid för utbetalningarna om de är överens. Detta gäller under förutsättning att utbetalningarna inte påbörjats före dödsfallet.

Skatteregler

Försäkring är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T). Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst. Försäkringen omfattas av avkastningsskatt.

Ordförklaringar

Avkastningsränta är den räntesats med vilken försäkringskapitalet förändras på en försäkring med förvaltning med garanterad ränta. Räntesatsen kan vara både positiv och negativ.

Fond består av aktier och andra värdepapper och förvaltas av ett fondbolag. Någon garanti för viss värdeutveckling lämnas inte.

Förmån Med förmån avses den ersättning som betalas ut från en försäkring.

Förmånstagare är den eller de personer som har rätt till utbetalning från försäkringen om den försäkrade skulle avlida och har valt återbetalningsskydd.

Försäkrad är den på vars liv en försäkring hänger.

Försäkringsbesked är en beskrivning av och bekräftelse på ingånget avtal.

Försäkringskapital är en försäkrings totala kapital vid varje tidpunkt, inklusive eventuell villkorad återbäring som hör till försäkringen.

Försäkringstagare är den arbetsgivare som är ägare av försäkringen. Den anställde är försäkringstagare i fråga om rätten till förmåner.

Förvaltningsform är det sätt som kapitalet förvaltas i. Det kan ske med förvaltning i fonder eller förvaltning med garanterad ränta.

Garanterad ränta är den räntesats som det garanterade kapitalet räknas upp med.

Garantitid anger det lägsta antal år försäkringen ska utbetalas. Det förutsätter att den försäkrade eller någon av de insatta förmånstagarna lever.

Placeringsprofil anger i procent hur kommande premier och flyttade försäkringskapital till försäkringen fördelas mellan valda fonder.

Skattekategori är den skatterättsliga indelningen i inkomstskattelagen.

Totalavkastning är Handelsbanken Livs faktiska avkastning på det kapital som är hänförligt till försäkringen med garanterad ränta. Totalavkastningen består både av direktavkastning, till exempel räntor och aktieutdelning, och värdeförändring på tillgångarna. Totalavkastningen uttrycks som en räntesats.

Kundklagomål i Handelsbanken Liv

Handelsbankens policy när det gäller klagomål är att de ska behandlas korrekt, omsorgsfullt och så skyndsamt som möjligt. Du har rätt att få ett sakligt svar och kan begära att få det skriftligt om du så önskar. Om ditt klagomål inte kan tillmötesgå har du rätt att få en motivering till detta.

Om du inte är nöjd med Handelsbanken Livs beslut

Om du vill att ett beslut ska omprövas, ska ärendet i första hand bedömas av bolagets klagomålsansvarig, e-post: klagomal_handelsbankenliv@handelsbanken.se

Beslut i ett ärende kan även prövas i:

Handelsbankens Försäkringsnämnd

Box 1325
111 83 Stockholm
E-post: klagomal_handelsbankenliv@handelsbanken.se
(ange Handelsbankens Försäkringsnämnd i rubriken)

Du har även möjlighet att kontakta instanser utanför försäkringsbolaget

Pensionsnämnden tar på begäran upp och prövar frågor rörande tolkning och tillämpning av Avtalspension SAF-LO.

Pensionsnämnden
101 56 Stockholm

Om olika meningar ändå kvarstår hänvisar vi till:

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Box 174
101 23 Stockholm
Tel: 08-508 860 00
Webbplats: www.arn.se

Personförsäkringsnämnden

Box 24067
104 50 Stockholm
Tel: 08-522 787 20
Webbplats: www.forsakringsnamnder.se/PFN

Allmänna Reklamationsnämnden och Personförsäkringsnämnden är nämnder för alternativ tvistlösning. En anmälan till nämnderna måste vara skriftlig. För att Allmänna Reklamationsnämnden ska pröva ärendet finns bl.a. vissa värde- och tidsgränser. Personförsäkringsnämnden prövar ärenden som innefattar försäkringsmedicinska bedömningar.

Saken kan även prövas i **allmän domstol**.

Råd och upplysning i försäkringsfrågor:

Konsumenternas försäkringsbyrå

Box 24215
104 51 Stockholm
Tel: 0200-22 58 00
Webbplats: www.konsumenternas.se

Konsumentvägledningen i din kommun

www.hallakonsument.se

Handelsbanken Liv

www.handelsbanken.se/liv

Box1325, 111 83 Stockholm

0771-78 22 25